



ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Aleny Poláčkovej PhD. v právnej veci žalobcu: **V T**, Bytom V O č. X, zastúpeného opatrovníkom: J T, bytom tamtiež, právne zastúpeného JUDr. M C, advokátom, so sídlom v N, Š č. X proti žalovanému: **SP – Ú**, ul. X č. X B, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. R – 1417/2006 zo dňa 30.1.2007, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 28S/12/2007 – 66 z 1.8.2007 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 28S/12/2007–66 z 1. augusta 2007, **potvrdzuje**.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 1.809,50 Sk do 30 dní odo dňa doručenia tohto rozsudku k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. M C.

Odôvodnenie:

Rozsudkom krajského súdu bolo zrušené rozhodnutie žalovaného z 30.1.2007, ktorým potvrdil rozhodnutie o zamietnutí návrhu na obnovu konania vo veci odňatia invalidného dôchodku rozhodnutím právneho predchodcu žalovaného z 20.7.1994 v spojení s rozhodnutím o priznaní čiastočného invalidného dôchodku z 5.4.1995.

Krajský súd dôvodil tým, že obsahom základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky poskytovanú orgánom štátnej správy je umožniť každému reálny prístup k takému orgánu a tomu zodpovedajúca povinnosť tohto orgánu o veci konať tak, aby nedošlo k porušeniu ústavnoprocených princípov upravených v druhej hlave siedmom oddiele Ústavy Slovenskej republiky.

Konanie o návrhu na obnovu konania, ktorého predmetom je posudzovanie nároku na dávku v konečnom dôsledku je konaním o dávkach v zmysle § 259 zák. č. 461/2003 Z.z. Len takýto výklad je v súlade s princípom právnej istoty na posúdenie nároku v súlade s predpisom platným a účinným v čase jeho podania na príslušný orgán.

V danom prípade v rámci správneho konania jediným správnym orgánom, ktorý rozhodoval v prvom a zároveň poslednom stupni bola S P, Ú. Preto je aj príslušná na rozhodnutie o povolení obnovy konania v správnom konaní na návrh účastníka konania.

Preskúmaním zákonnosti postupu a rozhodnutia jednak S P – Ú ako prvostupňového správneho orgánu ako aj rozhodnutia žalovaného súd konštatoval, že tieto správne orgány nepostupovali pri rozhodovaní o návrhu žalobcu zo dňa 13. januára 2003 o obnovu dávkového konania dôsledne v súlade so zákonom, keď na svoj postup konania a rozhodovania použili dikciu ustanovenia § 172 a § 221 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 43/2004 Z.z. a návrh zamietli.

V predmetnej veci v čase podania návrhu na obnovu konania platil zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení, pričom o tomto návrhu rozhodovali správne orgány s časovým odstupom 3 roky od podania návrhu na obnovu konania, za účinnosti zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, ktorý nadobudol platnosť a účinnosť od 1.1.2004. Ich postup, ako to zistil súd, nebol v súlade s dikciou ustanovenia § 259 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Toto ustanovenie zákona o sociálnom poistení upravuje konanie o nárokoch na dávky vzniknuté pred 1. januárom 2004. Správny orgán pri posudzovaní charakteru nároku na obnovu konania pritom usúdil, že sa jedná o nárok na dávku, t. j. že sa jedná o dávkové konanie, ktoré sa začalo pred 1.1.2004, t. j. pred nadobudnutím účinnosti zákona o sociálnom poistení, t. j. za účinnosti zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení.

Vzťah medzi zákonom č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní je upravený v ustanovení § 126 zákona č. 100/1988 Zb., podľa ktorého pokiaľ tento zákon alebo zákony národných rád o pôsobnosti orgánov republík v sociálnom zabezpečení neustanovia odchýlky od všeobecných predpisov o správnom konaní, platia tieto predpisy.

Povinnosťou S P – Ú bolo rozhodnúť o povolení obnovy konania v intenciách zák. č. 71/1967 Zb. o Správnom konaní a rozhodnúť o povolení alebo nepovolení obnovy konania, vydať rozhodnutie, ktoré by obsahovalo zákonom predpísané náležitosti zodpovedajúce ustanoveniu § 47 Správneho poriadku.

Žalovaný v odvolaní proti rozsudku súdu žiadal zrušenie rozsudku krajského súdu a vrátenie veci prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Dôvodil tým, že S P sa nestotožňuje s právnym názorom Krajského súdu v Nitre, podľa ktorého mala povinnosť konať a rozhodnúť o povolení alebo nepovolení obnovy konania, v ktorom bol žalobcovi odňatý invalidný dôchodok a priznaný čiastočný invalidný dôchodok a súčasne poukazuje na skutočnosť, že ustanovenie § 259 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona 721/2004 Z.z. sa na predmetnú právnu vec nevzťahuje z dôvodu, že dávkové konanie, ktorého predmetom bolo posudzovanie trvania nároku na invalidný dôchodok žalobcu bolo už právoplatne skončené rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3So 144/99 zo dňa 24. novembra 1999.

Aj keď už bolo právoplatne rozhodnuté o odňatí invalidného dôchodku, poistenec môže kedykoľvek opätovne požiadať o priznanie invalidného dôchodku a S P je povinná opätovne posúdiť jeho zdravotný stav a vydať rozhodnutie o nároku na invalidný dôchodok. Žalobca túto možnosť využil a žiadosťou spísanou 1. júna 2001 požiadal o priznanie invalidného dôchodku od 24. septembra 1994. Jeho zdravotný stav bol posúdený v rámci konania o invalidnom dôchodku, ako aj v rámci súdneho konania o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok. Podľa záverov posudkových komisií sociálneho zabezpečenia žalobca nie je invalidný podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, preto bola jeho žiadosť zamietnutá. Rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o invalidný

dôchodok ešte nenadobudlo právoplatnosť a žalobca môže požiadať o jeho súdne preskúmanie.

Žalovaný súčasne vyslovil nesúhlas s rozhodnutím veci v odvolacom konaní bez nariadenia pojednávania.

Žalobca v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal prvostupňový rozsudok potvrdiť ako vecne správny.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo v rozsahu dôvodov podaného odvolania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Odvolací súd vo veci rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania s poukazom na ustanovenie § 250ja ods. 3 v spojitosti s § 250l ods. 2 OSP, pretože vo veci ide o posúdenie právnej otázky bez potreby vykonať dokazovanie a také prejednanie veci nie je v rozpore s verejným záujmom.

V predmetnej veci krajský súd vychádzal z nepochybnnej skutočnosti, že žalobca podal dňa 13.1.2003 žiadosť o obnovu konania vo veci odňatia jeho invalidného dôchodku rozhodnutím z 20.7.1994, ktoré sa stalo právoplatným rozsudkom Najvyššieho súdu z 24.11.1999 sp. zn. 3So 144/99. Nepochybné je aj to, že žalovanému bolo rozhodnutím Najvyššieho súdu sp. zn. 2Sžnč 5/2006 z 28.2.2006 podľa § 250t ods. 3 OSP uložené o podanej žiadosti o obnovu konania rozhodnúť. Žalovaný v predmetnej veci rozhodol tak, že žiadosť o obnovu konania podanú za účinnosti zákona č. 100/1988 Zb. posúdil v čase rozhodnutia podľa ustanovení §§ 172 až 221 zákona č. 461/2003 Z.z. a dospel k záveru, že návrh je potrebné zamietnúť ako neprípustný.

Podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd dospel k vecne správne záveru, že návrh na obnovu konania podanú za účinnosti zákona č. 100/1988 Zb. s poukazom na § 126 uvedeného zákona a ustanovenia § 62 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. mal správny orgán posúdiť podľa zákona platného v čase podania návrhu a rozhodnúť o tom, či sú splnené podmienky obnovy konania alebo nie a vydať rozhodnutie s náležitosťami podľa § 47 správneho poriadku. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že len takýto výklad je v súlade s princípom právnej istoty pri posudzovaní podaného návrhu na obnovu konania. Skutočnosť, že ustanovenia zákona č. 461/2003 Z.z. neobsahujú právnu úpravu podmienok obnovy konania (keďže je vylúčené použitie ustanovení správneho poriadku) sama osebe nemôže privodiť stav, že o podanom návrhu nebude rozhodnuté za podmienok stanovených zákonom v čase podania návrhu. Krajský súd vecne správne poukázal na ustanovenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na to, že právo na posúdenie podmienok obnovy, ktoré bolo uplatnené pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 461/2003 Z.z. nemohlo prijatím uvedeného zákona zaniknúť. Ak potom krajský súd dôvodil ustanovením 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. a tým, že konanie o návrhu na obnovu konania v dávkovej veci je v konečnom dôsledku konaním o dávkach, je tento výklad v súlade s článkom 152 ods. 4 Ústavy SR, pretože zaručuje, aby žalobca neutrpel na svojich právach tým, že o návrhu na obnovu konania žalovaný nerozhodol za účinnosti zákona platného v čase podania návrhu na obnovu konania.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodnutie krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

Odvolací súd nevyhovel písomného návrhu žalobcu na vykonanie dôkazov, ktoré

majú podložiť dôvodnosť návrhu na obnovu konania, pretože posúdenie samotných dôvodov obnovy bude predmetom nového konania v pôsobnosti žalovaného.

Podľa § 250l ods. 2 v spojitosti s § 250k ods. 1 žalobcovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, ktorá pozostáva z odmeny za jeden úkon právnej pomoci v sume 1.371,- Sk + 260,50 Sk DPH + 178,- Sk režijný paušál.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 17. decembra 2007

**JUDr. Ida Hanzelová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Kavivanovová Ľubica